

Handläggare
Per Knutas
Telefon: 08-508 33 808

Till
Utbildningsnämnden
2020-10-15

Programpriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan 2021

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2020/946

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Malin Eriksson
Avdelningschef

Sammanfattning

Stockholms stad tar emot ett stort antal gymnasieelever från andra kommuner och får kostnadsersättning för dessa enligt prislistan för nationella program inom samverkansområdet inom Stockholms län. Programpriserna för gymnasiet ses över årligen, efter dialog med kommunledningarna i Stockholms län. Storsthlm's styrelse har beslutat att rekommendera en prislista för 2021 med oförändrade programpriser och strukturtillägg, med hänsyn taget till kommunernas ekonomiska förutsättningar.

Utbildningsförvaltningen har i huvudsak inga invändningar mot förslagen. Förvaltningen föreslår dock att fast ersättning till studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper begränsas till kommunala skolor inom samverkansområdet. Förutsättningarna vad det gäller de mindre undervisningsgrupperna skiljer sig åt mellan kommunala och fristående skolor. Vid stadens mindre undervisningsgrupper genomförs provningen av en elevs behov av att delta i dessa inte av skolan utan av en annan enhet. Förvaltningen anser därför att för fristående skolor ska ersättningen till elever i omfattande behov av särskilt stöd, i enlighet med skollagen, hanteras genom ansökan om tilläggsbelopp. Förvaltningen konstaterar också att den redovisade kostnadsökningen för

gymnasieskolan är högre än förslaget om oförändrade programpriser. Förvaltningen kan dock inte bedöma den fulla effekten av detta för nämndens budget, eftersom budgetförslaget för staden inte är presenterat än. Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund

Från och med den 1 januari 2015 gäller ett samverkansavtal som samtliga kommuner i Stockholms län samt Håbo kommun har antagit. Stockholms läns landsting har också anslutit sig till avtalet i berörda delar gällande Berga Naturbruksgymnasium.

I enlighet med samverkansavtalet ska avtalsparterna årligen besluta om eventuell justering av gymnasieskolans programpriser efter förslag från Storsthlm. Förslaget har skickats på remiss till bland annat Stockholms stad, där kommunstyrelsen har remitterat ärendet till utbildningsnämnden.

Ärendet

Modellen för uppräknig av programpriser består av två delar.

Den första delen är en beräkningsmodell. I beräkningsmodellen används fem index som bas för viktning mellan gymnasieskolornas sju kostnadslag. Detta ger en vägd kostnadsökning för gymnasieskolan enligt senast kända statistik.

Den andra delen är en bedömning med hänsyn till kommunernas ekonomiska läge och gemensamma prioriteringar.

Oförändrade programpriser och strukturtillägg 2021

Samtliga index från SCB som ingår i beräkningsmodellen – lärarlöner, övriga kommunala löner inom gymnasieskolan, lokaler, KPIF och livsmedel – ger en vägd kostnadsökning på gymnasieskolan mellan 2019 och 2020 på 2,98 procent.

Efter samråd med kommunledningarna har Storsthlm's styrelse beslutat att rekommendera en prislista för 2021 med oförändrade programpriser och strukturtillägg, med hänsyn taget till kommunernas ekonomiska förutsättningar.

I förslaget finns vidare beskrivning av samverkan kring till exempel mindre undervisningsgrupper, introduktionsprogram programinriktat val.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med gymnasieavdelningen och avdelningen för uppföljning och samordning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 6 oktober 2020. Ärendet kommer också att behandlas vid funktionshinderrådets sammanträde den 7 oktober 2020.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen har i huvudsak inga invändningar mot förslagen, med undantag för den fasta ersättningen till studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper. Synpunkterna beskrivs nedan.

Oförändrade programpriser och strukturtillägg 2021

Stockholms stad tar emot ett stort antal gymnasieelever från andra kommuner och får kostnadsersättning för dessa enligt prislistan för nationella program inom samverkansområdet. Föreslagen prislista för 2021 utgår från oförändrade programpriser och strukturtillägg. Budgeten för Stockholms stad presenteras först i november 2020 och beslutas därefter i kommunfullmäktige i december. Således är de ekonomiska förutsättningar för utbildningsnämnden för 2021 inte kända i nuläget och förvaltningen kan därför inte bedöma hur den föreslagna prislistan fullt ut påverkar utbildningsnämndens budget eller enskilda skolor. Förvaltningen kan dock konstatera att den redovisade kostnadsökningen för gymnasieskolan (2,8%) är högre än förslaget om oförändrade programpriser.

Studievägsvariant – mindre undervisningsgrupper

Elever som har antagits till mindre undervisningsgrupper har tidigare ersatts med interkommunal ersättning och i förekommande fall verksamhetsstöd (kommunala skolor) eller tilläggsbelopp (fristående skolor). Från och med prislistan 2020 infördes en fastställd ersättning för elever som är behöriga till ett nationellt program inom samverkansområdet och som har behov av att gå studievägsvarianten mindre undervisningsgrupp. Ersättningen för elever på denna studievägsvariant är baserad på fem kriterier; det viktigaste kriteriet är gruppstorleken som högst får uppgå till 8-10 elever. Ersättningen infördes för samtliga elever inom varianten, oavsett huvudman. Det föreslagna priset för år 2021 är 154 749 kr per elev och år, utöver programpengen. Utöver programpengen och den fasta ersättningen kan kommunala skolor ansöka om verksamhetsstöd och fristående skolor om tilläggsbelopp.

Utbildningsnämnden erbjuder studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper vid tre gymnasieskolor: ESS-gymnasiet, Thorildsplans gymnasium och Östra Reals gymnasium. Till höstterminen antogs 79 elever, varav 50 elever är folkbokförda i Stockholms stad och 29 elever kommer från andra kommuner. I september 2020 finns 201 elever inskrivna, varav 70 från andra kommuner.

Studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper erbjuds också inom samverkansområdet på nationella program av åtta fristående skolor samt vid fyra kommunala skolor.

För att få den fasta ersättningen för studievägsvarianten ska undervisningsgruppen uppfylla de fem kriterierna, oavsett om det är en fristående eller kommunal huvudman. De fem kriterierna täcker dock inte in den skillnad i förutsättningar som finns mellan fristående och kommunala huvudmännen vad det gäller denna studievägsvariant. Studievägsvarianten med mindre undervisningsgrupper på ESS-gymnasiet, Thorildsplans gymnasium och Östra Reals gymnasium hanteras i huvudsak på motsvarande sätt som grundskolans CSI-grupper (centrala grupper med särskild inriktning). Det innebär att det prövas om eleven har behov av denna typ av undervisningssammanhang med ett så pass omfattande stöd; det är på så sätt inte ett fritt sökande för samtliga elever till grupperna. Prövningen av elevens behov av att gå i gruppen genomförs inte av skolan som tillhandahåller gruppen, utan sker av en annan enhet inom förvaltningen, gymnasieavdelningens antagningsgrupp, som inte har ekonomiska incitament vare sig att godkänna eller avslå behovet av mindre undervisningsgrupp.

Syftet med införandet av det särskilda tillägget för de mindre undervisningsgrupper var att reglera den interkommunala ersättningen för elever i kommunala skolor, men den har kommit att omfatta även fristående skolor. Fristående skolor ska enligt skollagen ansöka om tilläggsbelopp för elever i omfattande behov av stöd. För fristående skolor har dock ersättningen för mindre undervisningsgrupper i hög grad ersatt tilläggsbelopp under 2020. Förvaltningen föreslår därför att staden begränsar överenskommelsen om en fast ersättning till studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper till kommunala skolor inom samverkansområdet. För fristående skolor anser förvaltningen att ersättningen till elever i omfattande behov av särskilt stöd återgår till rutinen som fanns fram till och med 2019 med ansökan om tilläggsbelopp. De fristående skolorna kommer att informeras om förändringen.

Programpeng för nya inriktningar för flera yrkesprogram
Skolverket har beslutat om nya inriktningar för sex yrkesprogram från och med läsåret 2021/22. Storsthlmns rekommendation behöver kompletteras med priser för dessa.

Förändringarna i naturbruksprogrammet påverkar förvaltningen i störst omfattning. Inriktningen Djur ersätts av Djurvård respektive Hästhållning.

Interkommunal ersättning för elever i hörselanpassade klasser

Förvaltningen har uppmärksammat Storsthlm på att den interkommunala ersättningen för elever i hörselanpassade klasser varit underfinansierad. Det är positivt att interkommunala ersättningarna för dessa elever har höjts i enlighet med förvaltningens äskande.

Prislistan anger att fyra nationella program kommer erbjudas för målgruppen. Till innevarande läsår fanns inga sökande till el- och energiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet med inriktning beteendevetenskap. Förvaltningen kommer inte att erbjuda dessa från och med läsåret 2021/22.

Överenskommelsen om den interkommunala ersättningen omfattar nationella program. I det fall elev från annan kommun ansöker och antas till introduktionsprogrammet programinriktat val (IMV) kommer förvaltningen att begära den interkommunala ersättningen från elevens hemkommun.

Konsekvenser för jämställdhet, barn och barns rättigheter
Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen samt att beslutet justeras omedelbart med anledningen av remissens svarstid.

Bilagor

1. Förslag till uppräkningsprogrampriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan för 2021
2. Rekommendation Prislista för gymnasieskolan i Stockholmsregionen 2021